

Minnesanteckningar Workshop Smarta stadsdelar 2019-12-10

WSP Arenavägen 7, Stockholm

Närvarande: representanter från

Örebro kommun

Uppsala Kommun

Stockholm stad

Midroc Property Development

samt Belok, BeBo och Energimyndigheten.

Eftermiddagen inleddes med att Emil Andersson, biträdande koordinator för BeBo hälsade välkommen. Deltagande kommuner och företag fick presentera sig och sina respektive aktuella utmaningar. Träffen avslutades med en diskussion om hur nätverken bör arbeta vidare med Smarta stadsdelar, avgränsningar utmaningar och roller. Diskussionen leddes av Per-Erik Nilsson koordinator Belok.

Diskussion

Energimyndighetens perspektiv är ett resurseffektivt energisystem. Idag innefattar utlysningar ofta resurseffektivitet och livscykelperspektiv. Det är intressant att titta bredare än endast på energieffektivisering.

Flera fastighetsägare och kommuner vittnar om att så snart nya områden ska skapas så finns nätbolag på plats och säljer in abonnemang som sedan hindrar andra kreativa lösningar. För att nå nationella energi och klimatmål måste alla bolag, fastighetsägare och kommuner såväl som energibolag göra en förändringsresa. Optimalt så bör resan göras tillsammans, men kommunala bolag kan trycka på extra. De olika aktörerna har alla effektutmaningar men ser problemen ur olika perspektiv. Med en samsyn och lösningsvilja kan man arbeta gemensamt för mest samhällsnytta med maximerad vinst för respektive aktör.

Vilket perspektiv?

Frågan är större än att den kan lösas i den enskilda byggnaden. Perspektivet bör vara hur vi skapar mest nytta för samhället. Detta bör innefatta samhällsekonomi och resursflöden såväl som rättvisefrågor. Behovsbilden kan se olika ut i storstad, liten stad eller landsbygd.

För nätverken Belok och BeBo är fastighetsägarens roll central i de projekt som genomförs, men medlemsföretagen har samtidigt en vilja att göra samhällsnytta.

Utmaningar

Det är lätt att fastna i stuprör och inte komma vidare. Vi kan behöva nya tankesätt och visioner för att lösa de svåra knutarna.

Idag är många aktörer långt från varandra. Det vore nyttigt att identifiera och visa på gapen.

För att lösa frågeställningarna behöver vi nya typer av roller. Dessa personer kanske inte känner varandra idag. samhällsexploatorer, IT-avdelning med flera.

De som sitter i rummet nu och som tänker i dessa banor är "early adopters" som tycker det är spännande att testa ny teknik och utveckla nya lösningar. Andra aktörer kan behöva expertstöd för att förstå, våga och uppskatta att testa ny teknik.

Det är resurskrävande att arbeta med stadsutveckling på detta sätt och kan vara svårt att orka med att dra i alla perspektiv. Viktigt att hålla nere energianvändningen i nybyggnationen, men hur mäta med att ställa krav och följa upp?

I Norra Djurgårdstaden ställdes krav på 55 kWh/m² samt att det efter två år skulle mätas och redovisas på stadens hemsida. Nivåerna nåddes inte och nu jobbar man med optimering. Framöver ska möten ske tidigare i processen.

Hur ska vi ta frågan vidare?

Området nya stadsdelar är svårt att ringa in och konkretisera till ett Fördjupningsområde. Det finns många andra initiativ, forskningsprojekt med mera som arbetar med frågan ur olika perspektiv och omfattning. Exempelvis Citylab, klimatkommunerna, rådet för hållbara städer. Det finns ingen anledning att nätverken lägger sig parallellt och gör samma sak.

Två olika vägar föreslås:

Demonstrationsprojekt: För att etablera lösningar och driva frågan och få fler att följa efter är pilotprojekt viktigt. För att visa att utredningarna för nya systemlösningar stämmer behövs verkliga data. Några väldefinierade case, med tydliga målbilder, kan tas fram där man testat och utvärderat föreslagna lösningar, utvecklat affärsmodeller och kravspecifikationer samt identifierat vilka lagliga hinder som finns och hur dessa eventuellt skulle kunna överbryggas. Eventuellt kan man i demonstrationsprojekt (som Tamarinden) få lov att frångå praxis för att visa nytta.

Inriktningen på casen kan skilja åt. Avgör vad som ska kommuniceras, ta fram kommunikationsplan. Genom projekten siktas på skalbarhet, spridning och spinoffeffekter.

Följeforskning vore lämpligt. En kunskapsbank byggs upp och erfarenheterna kan spridas nationellt och internationellt. Energimyndighetens analysavdelning skulle kunna kopplas in för att identifiera nyttor och onyttor.

Samverkansplattform: Nätverken kan hjälpa till att få driv i frågan. Att förändra regelverk kan bli enklare om vi för dialog tillsammans.

- Behovsanalys, exempelvis genom att intervjua fler medlemsföretag och städer/kommuner.
- Nätverken som remissinstans för resultat och frågeställningar från demonstrationsprojekt.
- Bollplank och informationsutbyte vore värdefullt.
- Kartlägga och konkretisera problem, renodla perspektiv och kunna gå på djupet i frågeställningar.
- Hur kan regelverk formas och förbättras? Undvika målkonflikter.
- Samverkan är otroligt viktig där kan nätverken vara nyckelaktör. Många kommuner har samma frågeställning och vi kan hjälpa och inspirera varandra.

Andra intressanta aktörer: Malmö kommun, Skellefteå, flera vätgasprojekt, Linköping med tekniska verket och kulvert.

Håll koll på Coordinetforum i mars på temat samverkan